

Nyblivna pensionärer 2017

Kommenterad statistik

PENSIONS
MYNDIGHETEN

Sammanfattning

Under 2017 gick 118 000 individer i pension (definierat utifrån att de tog ut hel inkomstpension för första gången) och det är 7 000 färre nyblivna pensionärer jämfört med föregående år. Det är ungefär lika många kvinnor och män som gick i pension under året. Den vanligaste pensioneringsåldern var fortsatt 65 år, samtidigt som den tidigare utvecklingen med ökad andel som valt att pensionera sig vid andra åldrar stadigt fortsätter. I gruppen nyblivna pensionärer var det en större andel av kvinnor än män som gick i pension vid 65 års ålder, 51 procent respektive 45 procent.

Kvinnor fick i genomsnitt 11 200 kronor per månad i inkomstgrundad pension medan motsvarande belopp för män var 13 000 kronor, varav beloppen för utbetald premiepension uppgick till i genomsnitt 1 000 kronor för kvinnor och 1 100 kronor för män. Spridningen i pensionsinkomsterna var relativt låg samtidigt som det var fler män än kvinnor som hade riktigt låga och relativt höga pensionsinkomster. Skillnaderna i pensionsinkomst mellan könen har minskat under de senaste 10-15 åren.

Bland de nyblivna pensionärerna varierade beloppen för garantipensionen stort mellan kvinnor och män och i olika åldrar. Cirka 25 procent av kvinnorna och 14 procent av männen fick garantipension i någon utsträckning. Männen fick ett större månatligt belopp i garantipension än kvinnorna, män fick i genomsnitt 2 000 kronor per månad medan motsvarande belopp till kvinnor var 1 600 kronor.

Närmare 8 procent av kvinnorna och 5 procent av männen i gruppen nya pensionärer fick bostadstillägg. Kvinnor och män fick i ungefär lika mycket i genomsnittligt tilläggsbelopp, cirka 2 800 kronor per månad.

Närmare 2 procent av kvinnorna och drygt 1 procent av männen i gruppen nya pensionärer fick äldreförsörjningsstöd. Det utbetalade beloppet var i genomsnitt 1 800 kronor per månad till kvinnorna och 1 600 kronor per månad till männen. Äldreförsörjningsstödet samordnas med bland annat bostadstillägget till pensionärer. I stort sett samtliga som fick äldreförsörjningsstöd fick också bostadstillägg för pensionärer.

De flesta som påbörjade uttag av inkomstgrundad allmän pension under 2017 tog ut hela månadsbeloppet. Det var 6 procent som tog ut partiell pension och de flesta av dem tog ut halv pension. Den vanligaste första uttagsåldern för dem som tog ut partiell pension var 61 år, både bland kvinnor och bland män. Cirka 27 procent av dem som påbörjade partiellt pensionsuttag var 61 år, därefter minskade andelen med stigande ålder.

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning.....	1
1. Utvecklingen 2004–2017.....	2
2. Uttag av allmän pension – reglerna i korthet	5
3. Pensionärer som tar ut hela pensionen	6
Pensionsåldrar	6
Pensionsinkomster	7
Inkomstpension och tilläggspension	9
Premiepension	10
Övergång från partiellt till helt uttag.....	13
Garantipension.....	14
Bostadstillägg, äldreförsörjningsstöd och efterlevandepension.....	17
Den vanligaste pensioneringsmånaden.....	19
Geografiska skillnader	19
4. Partiellt uttag av pension.....	21
Uttagsålder	21
Uttagsgrader och pensionsbelopp.....	22
Helt, partiellt eller inget uttag av inkomst-/tilläggspension	22
Helt, partiellt eller inget uttag av premiepension.....	23
Första uttagsmånad	24
Geografiska skillnader	24
Bilaga 1 Data	26
Datakälla	26
Population och urval	26
Särskilt om tidsseriedata.....	27
Särskilt om premiepension	27
Bilaga 2 Om bostadstillägg, äldreförsörjningsstöd och efterlevandepension.....	28
Bilaga 3	29
Bilaga 4 Pensionärer som tar ut hela pensionen.....	33
4.1 Antal nyblivna pensionärer.....	33
4.2 Belopp för allmän pension	34
4.3 Belopp för inkomst-/tilläggspension	35
4.4 Fördelning av utbetalningar av inkomst- och tilläggspension	36
4.5 Antal med premiepension	37
4.6 Belopp för premiepension	38
4.7 Övergång från partiellt till helt uttag.....	39
4.8 Belopp för garantipension	40
4.9 Första uttagsmånad	41
4.10 Geografisk fördelning.....	42

Bilaga 5 Partiellt uttag av pension.....	43
5.1 Uttagsålder.....	43
5.2 Första uttagsmånad för partiell pension.....	44
5.3 Geografiska skillnader i partiellt uttag.....	45

Inledning

För att bättre förstå pensioneringsbeteendet i Sverige och vilka de huvudsakliga inkomstkällorna är för pensionärer beskriver vi i denna rapport statistik över de kvinnor och män som påbörjade uttag av allmän pension under 2017. Statistiken omfattar samtliga pensionsförmåner, bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd och visar antalet personer i olika grupper av förmånstagare. Statistiken visar också medelvärdet för de belopp som betalats ut inom varje grupp. Flexibiliteten för den enskilde individen – att kunna kombinera olika uttagsnivåerna av de inkomstgrundande pensionsförmånerna och ändra dem över tid – medför i sin tur en komplexa data över olika individers uttagsbeteende. Rapportens fokus är att ge en övergripande bild av uttagsmönstren.¹

För att ge statistiken över nyblivna pensionärer 2017 en bakgrund inleder rapporten med att visa utvecklingen för 2004–2017 av dels andelen nyblivna pensionärer i olika åldrar och dels den genomsnittliga pensionsinkomsten för nyblivna pensionärer.

Statistiken över nyblivna pensionärer 2017 är baserad på två olika grupperingar från Pensionsmyndighetens data för 2017. Den ena gruppen omfattar enbart de individer som påbörjade uttag av hel inkomst-/tilläggspension och hel, del av eller ingen premiepension. Denna grupp av individer kallas för nyblivna pensionärer. Dessa individer kan ha tagit ut partiell pension under tidigare år för att övergå till helt uttag av inkomst-/tilläggspension under 2017. I den andra gruppen ingår de personer som under 2017 påbörjade uttag av partiell inkomst-/tilläggspension i olika kombinationer av helt, delvis eller inget uttag av premiepension. Likaså ingår de personer som samma år påbörjade helt eller partiellt uttag av premiepension, utan att ta ut någon inkomst-/tilläggspension. Se rapportens bilaga 1 för en mer utförlig beskrivning av vilka individer som ingår i statistiken.

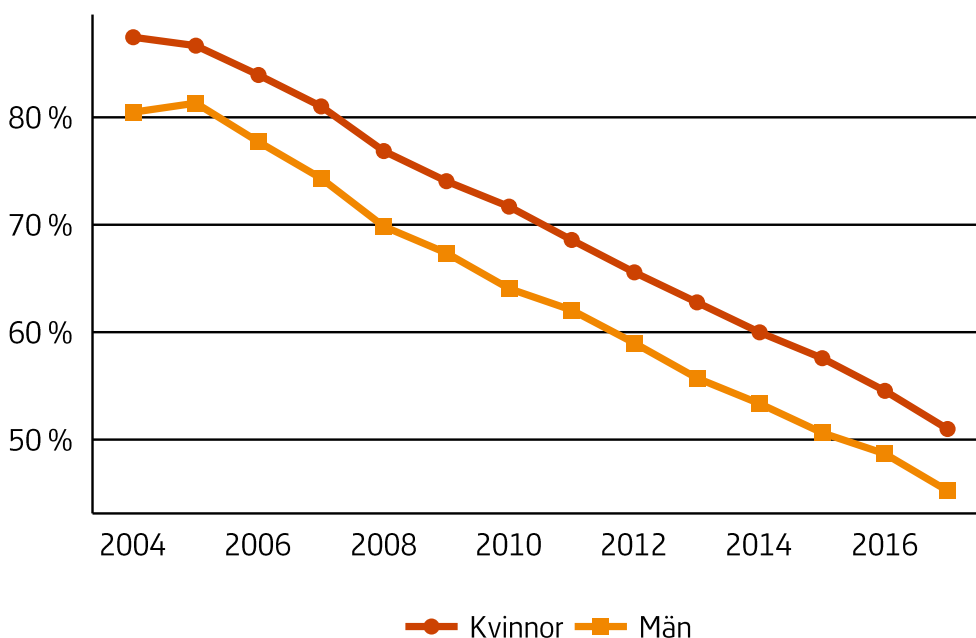
Rapporten ges ut för andra året i rad. Motsvarande föregående års siffror anges i parentes i löptexten.

¹ I rapporten ingår inte uppgifter om individernas eventuella tjänstepensioner men vi avser att i ett senare skede utveckla och belysa sådan statistik.

1. Utvecklingen 2004–2017

Under de senaste cirka 15 åren har åldersnormen för att gå i pension luckrats upp väsentligt. Den vanligaste pensioneringsåldern har varit 65 år men andelen som går i pension vid denna ålder har minskat markant under perioden, från 82 procent till 48 procent under 2014–2017. Det är en större andel kvinnor än män som gått i pension vid 65 års ålder samtidigt som utvecklingen har varit likartad för båda könen, se diagram 1.1 nedan. En förklaring till att det har varit en högre andel kvinnor än män som påbörjat uttag av pension vid 65 års ålder kan vara att det är fler kvinnor än män som har fått sjuk- och aktivitetsersättning, den tidigare förtidspensionen. Sjuk- och aktivitetsersättningen är en förmån som ges fram till 65 års ålder och som individen sedan kan ersätta men allmän pension.

Diagram 1.1: Andelen nyblivna pensionärer i befolkningsgruppen 65-åringar, 2014 – 2017.

I samtliga övriga åldersgrupper har däremot andelen nyblivna pensionärer ökat under perioden, främst i åldersgrupperna 61 år och 64 år, se diagram B3.1 och B3.2 i bilaga 3 (notera att skalan på y-axeln skiljer sig åt mellan diagrammen). I slutet av perioden har trenden vänt i gruppen 61-åringar och andelen i åldersgruppen som går i pension har minskat i viss utsträckning. I de äldre åldrarna, 66 år och äldre, är ökningarna marginella. Se bilaga 1 för information om dataunderlag och en redogörelse över hur uppgifterna har tagits fram.

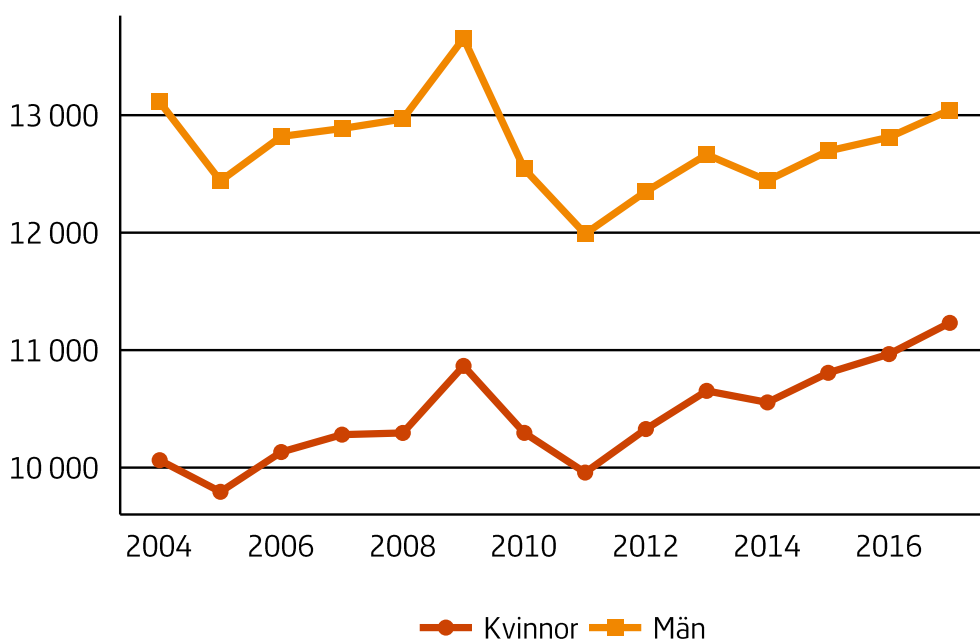
Under perioden är det en större andel av männen (av män i befolkningen som helhet i respektive åldersgrupp) jämfört med kvinnorna som går i pension i åldrarna 61–64 år, men på senare år har skillnaderna mellan könen utjämnats i åldersgrupperna 63 år och 64 år. I de äldre åldrarna, 66 år och

äldre är det också en större andel av männen än av kvinnorna som går i pension, men skillnaderna mellan könen är marginella.

Den genomsnittliga pensionsinkomsten per månad (i 2017 års priser) för grupperna nyblivna pensionärer har ökat sedan 2004, i snitt från 11 600 kronor till 12 100 kronor. Ökningen är lägre än den genomsnittliga reala löneutvecklingen i Sverige under perioden och det förklaras huvudsakligen av att pensioneringsåldern (när första uttaget av hel inkomstpension påbörjas) inte följer den ökade livslängden. Det innebär att det intjänade pensionskapitalet har behövt fördelas över fler år eftersom individerna förväntas leva längre. Det i sin tur har medfört att inkomsttillväxten under perioden inte får fullt genomslag i pensionsinkomsten. Inkomstpensionen utgör den större delen av pensionsinkomsten för den betydande majoriteten av de nyblivna pensionärerna och därför förklaras förändringen i pensionsinkomsten över tid för dessa grupper även av den under perioden aktiva balanseringen. Balanseringen (bromsen) medförde att pensionen minskade 2010, 2011 och 2014. Därefter har balanseringen (gasen) inneburit att inkomstindexeringen kommer vara helt återställd 2018.

Diagram 1.2 visar utvecklingen av pensionsinkomsten för kvinnor och män i grupperna nyblivna pensionärer och vi ser att män i genomsnitt har en högre pension än kvinnorna men att skillnaderna har minskat över tid, från cirka 3 000 kronor per månad till 1 800 kronor per månad. Den minskade skillnaden i pensionsinkomst kan till stor del förklaras av att de yngre kvinnorna har ett högre intjänande till pensionssystemet än de äldre kvinnorna. Yngre generationer kvinnor har förvärvsarbetat i större utsträckning än äldre generationer kvinnor.

Diagram 1.2 Genomsnittlig real utveckling av månatlig pensionsinkomst för gruppen nyblivna pensionärer, i 2017 års priser

I gruppen nyblivna pensionärer ingår de individer som första gången påbörjade helt uttag av inkomstpension, respektive år. I pensionsinkomsten ingår inkomst-, tilläggs- och premiepension och eventuell garantipension.

2. Uttag av allmän pension – reglerna i korthet

Den som har tjänat in till den inkomstgrundande delen av det allmänna pensionssystemet kan påbörja uttag av inkomstpension (inklusive tilläggspension) och premiepension från 61 års ålder. Den som har låg eller ingen inkomstgrundad pension kan få garantipension från 65 års ålder.² Bostadstillägg till pensionärer är ett inkomst- och förmögenhetsprovat bidrag som också kan ges till som har fyllt 65 år.³ Prövningen sker på hushållsnivå. Äldreförsörjningsstöd är ett ytterligare bidrag som kan ges till den som fyllt 65 år och som har otillräcklig inkomst från pensionsförmåner och bidrag. Individen måste ta ut de övriga pensionsförmåner och bidragen fullt ut innan han eller hon kan få äldreförsörjningsstöd.⁴

De inkomstgrundande pensionsförmåner inkomst-/tilläggspension respektive premiepension kan tas ut helt eller delvis och oberoende av varandra. Pensionen kan tas ut i en kombination av uttagsgraderna 100 procent, 75 procent, 25 procent och 0 procent. Man kan till exempel välja att ta ut hela inkomstpensionen och delar av premiepensionen och vice versa. Man kan också välja att enbart ta ut en förmån. Flexibiliteten i pensionssystemet innebär också att en person kan påbörja ett partiellt uttag av sin pension för att senare ta ut en större (mindre) andel av månadsbeloppet, hela månadsbeloppet eller göra ett uppehåll i pensionsuttaget.

² Närmare information om inkomst-/tilläggspension, premiepension och garantipension finns på www.pensionsmyndigheten.se.

³ Övergripande information om bostadstillägg finns i rapportens bilaga 2. Mer utförlig information finns på www.pensionsmyndigheten.se.

⁴ Övergripande information om regler för äldreförsörjningsstöd finns i rapportens bilaga 2. Mer utförlig information finns på www.forsakringskassan.se.

3. Pensionärer som tar ut hela pensionen

Det är närmare 118 000 (år 2016 var det 125 000) kvinnor och män i åldrarna 61 år och äldre som påbörjade helt uttag (100 procent) av sitt månadsbelopp för inkomstpension, inklusive tilläggspension, under 2017. Flertalet av dessa nyblivna pensionärer tog ut hela eller delar av premiepensionen medan andra inte tog ut någon premiepension alls. I gruppen nyblivna pensionärer ingår även de som tidigare har tagit ut partiell allmän pension men som 2017 tog ut hel inkomst- och tilläggspension.

Pensionsåldrar

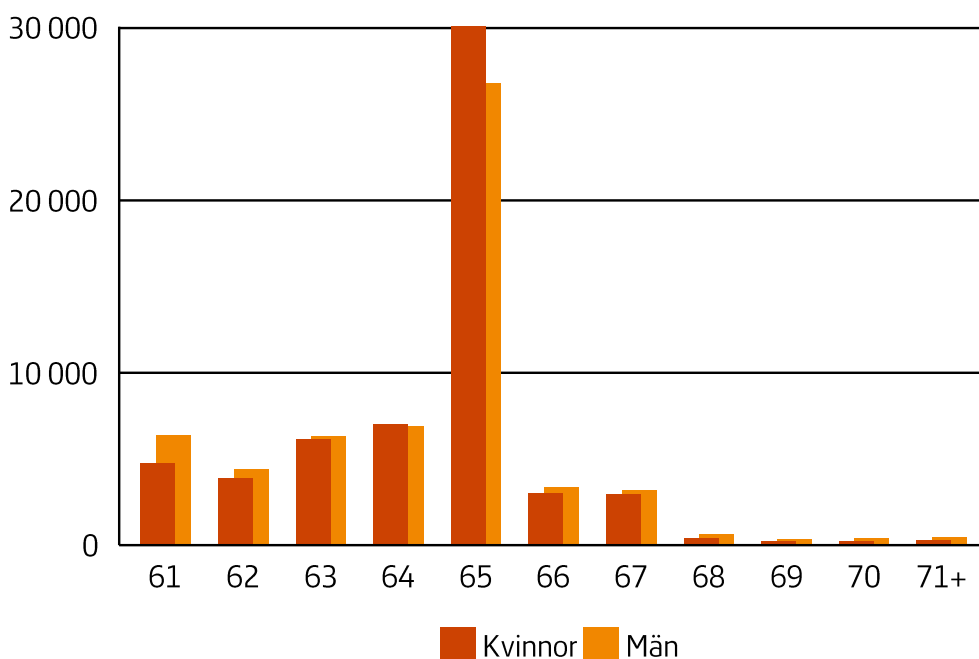
Den vanligaste pensionsåldern är 65 år

Fördelningen av pensionsåldrar bland nyblivna pensionärer är relativt lika för kvinnor och män. Den vanligaste pensionsåldern är 65 år och det är vanligare att ha påbörjat pensionsuttaget före än efter 65 års ålder, se diagram 1.

Det är en högre andel kvinnor än män som påbörjade uttaget vid 65 års ålder, närmare 51 (52) procent och 45 (46) procent. I de övriga åldrarna är det en något högre andel bland männen som påbörjade uttaget, se diagram 3.1. En förklaring till den tydliga centreringen till 65 år är sannolikt en följd av att åldersgränsen för garantipensionen är normsättande och att tjänstepensionen i regel börjar betalas ut vid denna ålder.⁵ En förklaring till att det är en större andel kvinnor som påbörjade pensionsuttaget vid 65 år kan vara att det är fler kvinnor än män som har fått sjukersättning, den tidigare förtidspensionen. Sjukersättning är en förmån som ges fram till 65 års ålder och som individen sedan kan ersätta med allmän pension.

⁵ Garantipension beviljas tidigast från 65 års ålder. Ett vanligt förfarande avseende tjänstepensioner är att de betalas ut från 65 års ålder om individen inte ansöker om att ta ut tjänstepensionen vid ett senare eller tidigare tillfälle.

Diagram 3.1 Antal nyblivna pensionärer som påbörjade uttag av hel pension under 2017.

Figuren visar antalet nya pensionärer i varje åldersgrupp uppdelat på kvinnor och män. På y-axeln anges antalet personer och på x-axeln anges åldersgruppen.

Pensionsinkomster

Männen får mer i inkomstgrundad pension än kvinnorna

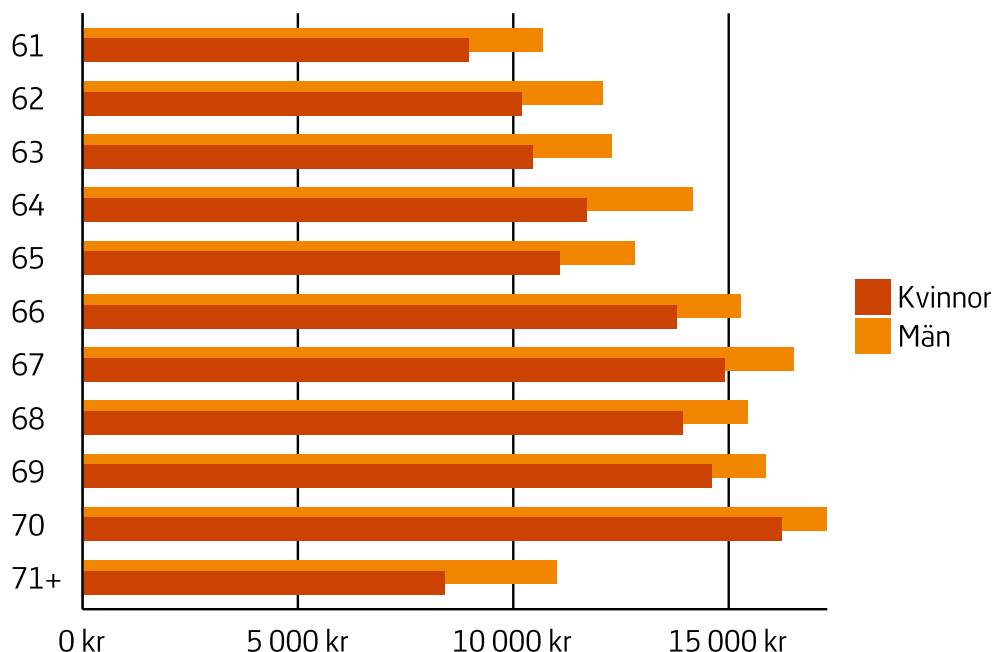
I genomsnitt fick en nybliven pensionär närmare 12 100 (11 700) kronor per månad i pensionsinkomst under 2017. Som diagram 3.2 visar så varierar genomsnittsinkomsten dels mellan pensioneringsåldrar och dels mellan kvinnor och män.

Gemensamt för både kvinnor och män är att ju längre hon eller han har väntat med att påbörja uttaget desto större är den genomsnittliga pensionsinkomsten, med undantag för den allra äldsta åldersgruppen som också har den lägsta genomsnittspensionen. Pensionsinkomsten stiger inte kontinuerligt med ålder i de övriga åldersgrupperna. Till exempel är pensionen högre bland 64-åringar än bland 65-åringar. Likaså är pensionen högre bland 67-åringarna än för åldersgrupperna 68 år och 69 år.

Medianvärdet för den nybeviljade pensionen i åldersgruppen 71 år eller äldre är lågt och uppgick till 3 400 (1 700) kronor. Det visar att en betydande andel kvinnor och män i den gruppen fick mycket små pensionsutbetalningar, se tabell 3.2 i bilaga 3.

Den genomsnittliga nybeviljade pensionsinkomsten är högre för männen än för kvinnorna i alla åldersgrupperna. Män fick mellan 1 000 – 2 600 kronor mer i genomsnittlig nybeviljad pension. Den minsta inkomstskillnaden finns i åldersgruppen 70 (66) år medan de största finns i åldersgrupperna 64 (64) år samt bland dem som är 71 (69) år och äldre.

Diagram 3.2 Utbetalad allmän pension per månad till nyblivna pensionärer 2017, medelvärden i kronor.

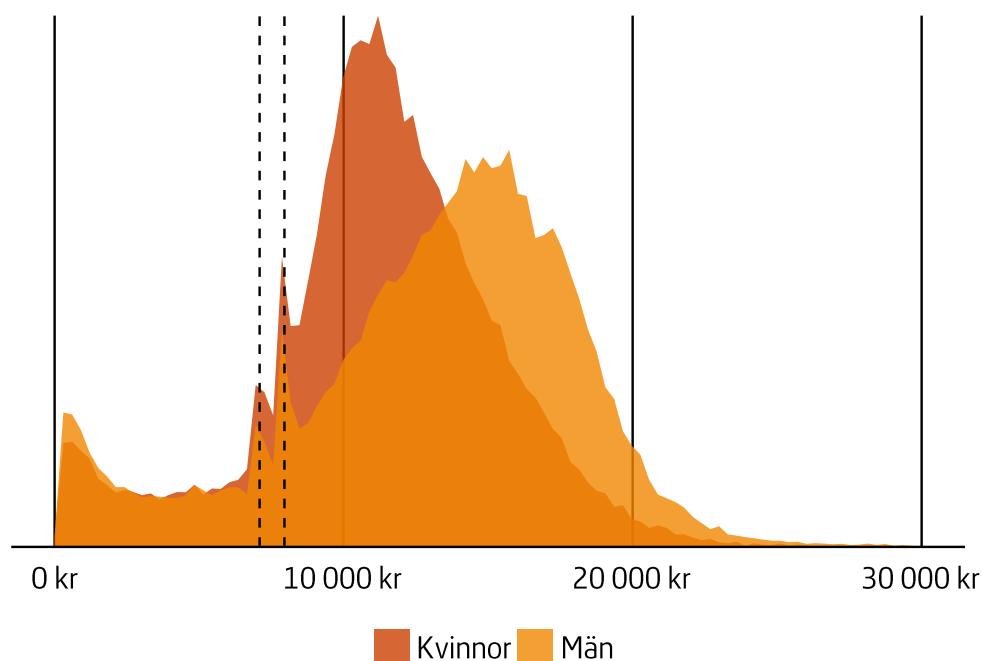
Beloppen i diagrammet baseras på utbetalning av inkomstpension, tilläggspension, premiepension och garantipension.

Liten spridning i beloppen för inkomstgrundande pensioner

Diagram 3.3 visar antalet nya pensionärer som hade en given pensionsinkomst 2017 och vi ser att fler kvinnor hade relativt låg pension i jämförelse med männen. Vi ser också att en betydande andel av de nyblivna pensionärerna hade en månatlig pension som understiger 1 000 kronor. En förklaring till de låga beloppen är att många av dessa pensioner har betalats ut till personer som inte är folkbokförda i Sverige. Denna grupp pensionärer har sannolikt också haft rätt till pension från andra allmänna pensionssystem än det svenska.⁶ De pensionärer som bor i Sverige men inte kvalificerar sig för garantipension har möjlighet att få äldreförsörjningsstöd. Beloppen för äldreförsörjningsstöd ingår alltså inte i våra beräkningar av pensionsinkomsten i detta avsnitt.

⁶ Garantipension betalas i regel inte ut till den som flyttar från Sverige, med undantag för nya boplatningsländer inom EU- och EES-området samt Schweiz och i vissa fall även Kanada.

Diagram 3.3 Fördelning av månadsutbetalningar av allmän pension till nyblivna pensionärer 2017, belopp i kronor.

Figuren visar fördelningen av storleken på månadsutbetalningar av allmän pension (inkomst-/tilläggspension, premiepension och garantipension) uppdelat på kvinnor och män. Y-axeln representerar antalet individer och x-axeln anger storleken på utbetalningen. De streckade vertikala linjerna indikerar beloppstaken för garantipension för gifta respektive ogifta pensionärer.

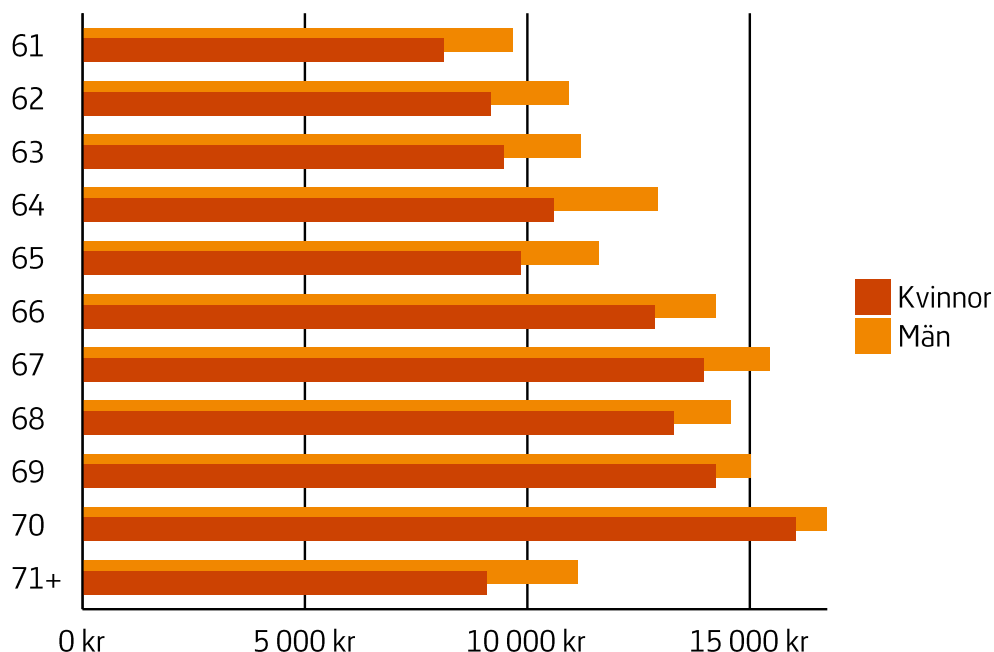
Inkomstpension och tilläggspension

Inkomst- och tilläggspensionen utgör den största delen av pensionsinkomsten för de flesta nyblivna pensionärerna

Diagram 3.4 visar att inkomst- och tilläggspensionerna för nyblivna pensionärer följer samma mönster som ovan för hela pensionen.⁷ Storleken på den genomsnittliga utbetalningen är högre i de äldre åldrarna i jämförelse med de yngre åldersgrupperna, med undantag för den allra äldsta åldersgruppen 71 år eller äldre. Likaså har män en högre genomsnittlig inkomst-/tilläggspension än kvinnor i samtliga åldersgrupper.

⁷ Tilläggspension är en del av allmän pension som ersätter ATP i det tidigare pensionssystemet. Pensionen betalas ut till alla pensionärer som är födda 1937 eller tidigare och som har tjänat in till ATP. Pensionärer som är födda mellan 1938-1953 får en blandning av tilläggspension och inkomstpension. De som är födda senare får bara inkomstpension.

Diagram 3.4 Utbetalad inkomstpension och tilläggspension per månad till nyblivna pensionärer 2017, medelvärde i kronor.

Premiepension^{8 9}

90 procent av de nyblivna pensionärerna tar också ut premiepension

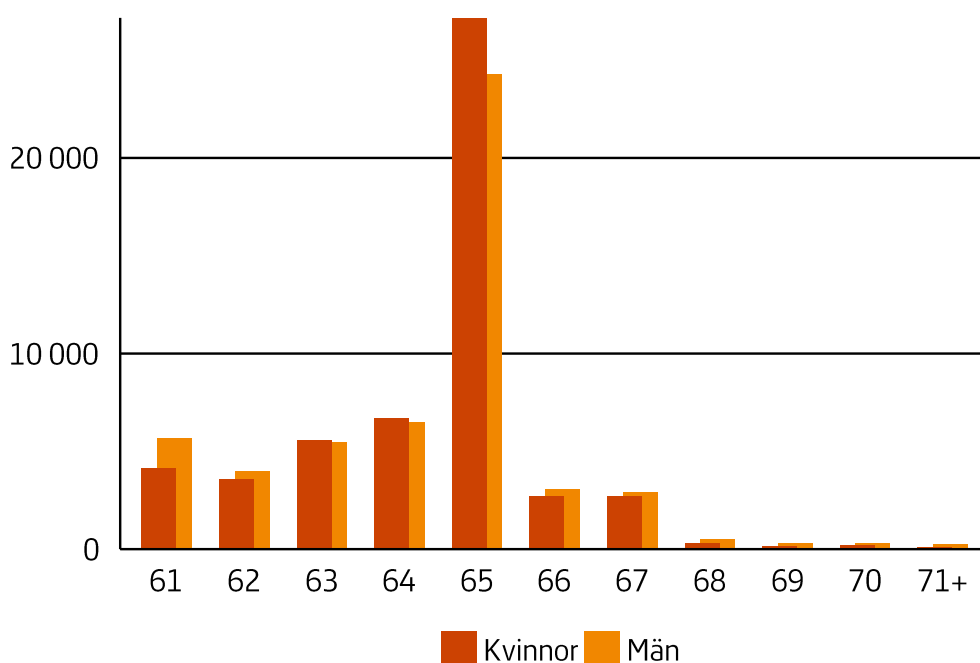
Cirka 90 (89) procent eller drygt 106 000 (111 000) av de nyblivna pensionärerna tog ut premiepension under 2017. Det är ungefär lika många kvinnor och män som har tagit ut förmånen, både i antal och i procent, samtidigt som det finns variationer mellan åldersgrupperna, se diagram 3.5 nedan och i tabell B4.5 i bilaga 4. Den vanligaste uttagsåldern är 65 år, 51 (47) procent av kvinnorna och 47 (41) procent av männen påbörjade uttaget vid denna ålder. Överlag är det färre pensionärer i de äldre åldersgrupperna som påbörjade uttag av premiepension under 2017.

⁸ Alla personer som är födda 1938 eller senare och har arbetat efter år 1995 har tjänat in till sin premiepension. Pensionärer kan välja att ta ut sin premiepension oberoende av eventuellt uttag av inkomstpension och tilläggspension.

⁹ På grund av att premiepensionen följer andra regler än övriga delar av allmän pension så kan första utbetalningen komma att fördröjas till nästföljande månad trots att ansökan för hela den allmänna pensionen gjordes samtidigt (se bilaga 1).

Data för mer information). Av detta skäl redovisas uppgifter från eventuella utbetalningar under nästkommande månad i fallen då det inte finns några uppgifter om en utbetalning under första månaden som helpensionär.

Diagram 3.5 Antal nyblivna pensionärer som tog ut hel premiepension under 2017.¹⁰

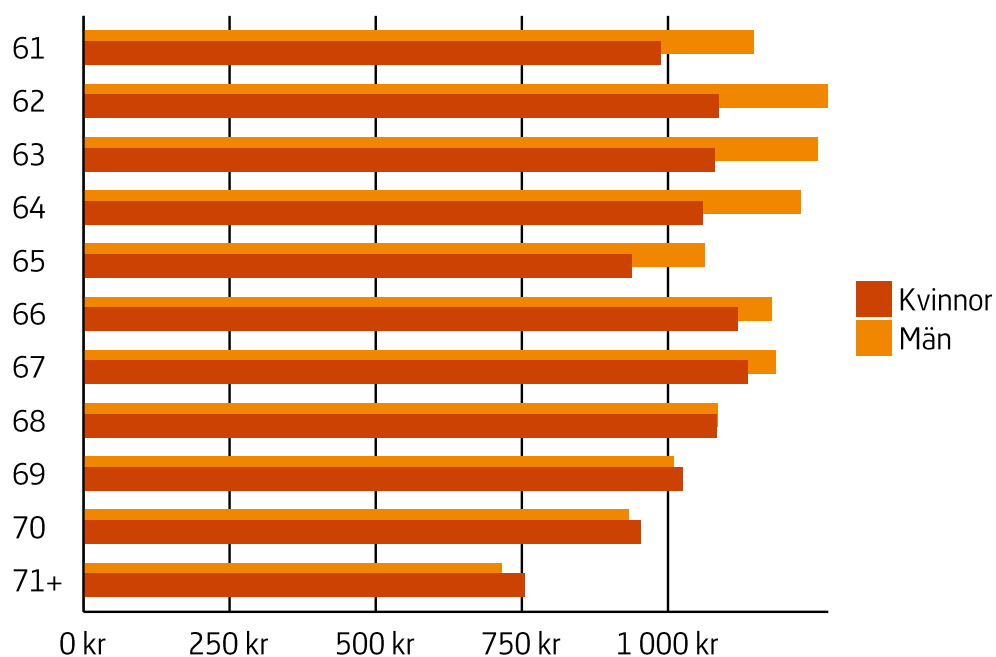

Premiepensionsbeloppen är fortsatt relativt låga

Det genomsnittliga utbetalade premiepensionsbeloppet uppgick till mellan cirka 700 – 1 300 (600 – 1 000) kronor per månad i nästan samtliga åldersgrupper, se diagram 3.6. Männen har i regel en något högre premiepension än kvinnorna, som mest 190 (150) kronor per månad (vid 62 års ålder). I de äldsta åldersgrupperna 69 år eller äldre har både kvinnor och män den lägsta premiepensionen men kvinnor har marginellt mer per månad än männen. Notera att det är få individer i dessa åldersgrupper (små förändringar i antal kan ge stora förändringar i belopp).

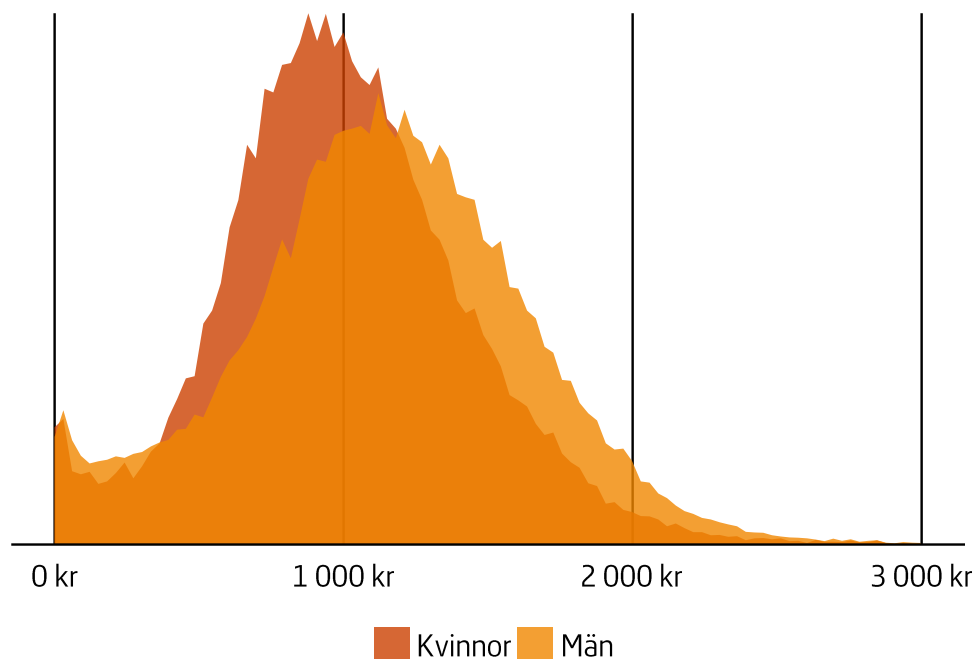
¹⁰ Utgår från uppgifter om uttagsgrad av premiepension för samma månad eller näst följande månad som pensionären började ta ut hela månadsbeloppet för inkomstpension. Se bilaga 1 Data för närmare förklaring.

Diagram 3.6 Utbetalad premiepension per månad till nyblivna pensionärer 2017, medelvärde i kronor.

Fördelningen av utbetalad premiepension visar att en relativt stor andel av de nya pensionärerna hade mycket låga månadsbelopp, se ytan längst till vänster i diagram 3.7 nedan. Diagrammet visar också att männen hade en något högre premiepensionsinkomst än kvinnorna.

Diagram 3.7 Fördelning av månadsutbetalningar av premiepension till nyblivna pensionärer 2017, belopp i kronor.

Figuren visar fördelningen av storleken på månadsutbetalningar av premiepension uppdelat på kvinnor och män. Y-axeln representerar antalet individer och x-axeln storleken på utbetalningen.

Övergång från partiellt till helt uttag

Ett fåtal nyblivna pensionärer har tagit ut pension tidigare

Närmare sex (sex) procent av de nyblivna pensionärerna hade tidigare under 2016 eller 2017 tagit ut någon del av de inkomstgrundande pensionsförmånerna för att därefter övergå till helt uttag, se tabell B4.7 i bilaga 4. Det är vanligare bland de äldre än bland de yngre att ha gjort uttag tidigare. Uttagsbeteendet är något vanligare bland kvinnor än bland män, cirka sex (sex) procent av kvinnorna och cirka fem (fem) procent av männen har tagit ut partiell pension tidigare.

Garantipension

Betydligt fler kvinnor än män får garantipension

Det var 19 (20) procent av de nyblivna pensionärerna som fick garantipension i någon utsträckning under 2017, se tabell 3.1.¹¹ Det är betydligt fler kvinnor än män som fick förmånen, 25 (26) procent respektive 14 (13) procent. Garantipensionen var vanligast i åldersgrupperna 65 år och 71 år eller äldre. Det är också i dessa åldrar som skillnaderna mellan könen är som störst. Närmare 45 (46) procent av kvinnorna och 27 (26) procent av männen hade garantipension i vid 65 års ålder. Motsvarande andelar i den äldsta åldersgruppen är 49 (50) procent respektive 25 (23) procent.

Tabell 3.1 Antal (andel) nyblivna pensionärer som fick utbetalningar av garantipension 2017.

Ålder	Alla	Kvinnor	Män
65	20 498 (36,1 %)	13 371 (44,5 %)	7 127 (26,6 %)
66	881 (13,8 %)	533 (17,7 %)	348 (10,3 %)
67	820 (13,4 %)	516 (17,6 %)	304 (9,5 %)
68	147 (15,0 %)	79 (21,1 %)	68 (11,2 %)
69	93 (16,0 %)	45 (20,9 %)	48 (13,1 %)
70	90 (14,9 %)	46 (20,2 %)	44 (11,7 %)
71+	227 (31,8 %)	116 (42,8 %)	111 (25,1 %)
Samtliga	22 756 (19,3 %)	14 706 (25,0 %)	8 050 (13,6 %)

¹¹ Garantipension är ett grundskydd inom den allmänna pensionen och ges till de som har låg eller ingen pension. Pensionen kan betalas ut först från 65 års ålder. Om pensionären har inkomstgrundade pensioner såsom inkomstpension/tilläggspension, änkepension eller utländsk pension så minskas garantipensionen stegvis med dessa inkomster. Inkomstgränserna för beviljande av garantipension justeras årligen med prisindex. Under 2017 beviljades garantipension till ensamstående om den inkomstgrundade pensionen motsvarade högst 11 471 kronor per månad. Motsvarande inkomstgräns för en gift person uppgick till 10 167 kronor per månad. Garantipensionen kunde som mest bli 7 952 kronor för ensamstående och 7 093 kronor för gifta. För att ha rätt till full garantipension måste personen ha bott i Sverige i 40 år under åldern 16 till 64 år.

Relativt få kvinnor och män får ”full” garantipension

Det utbetalade beloppet för garantipension uppgick i genomsnitt till 1 800 (1 600) kronor per månad, se diagram 3.8. I snitt fick män ett högre belopp än kvinnorna, 2 000 kronor respektive 1 600. I åldersgrupperna 70 år och äldre fick kvinnor i genomsnitt en högre garantipension än männen.

Diagram 3.8 Utbetalad garantipension per månad till nyblivna pensionärer 2017, medelvärde i kronor.

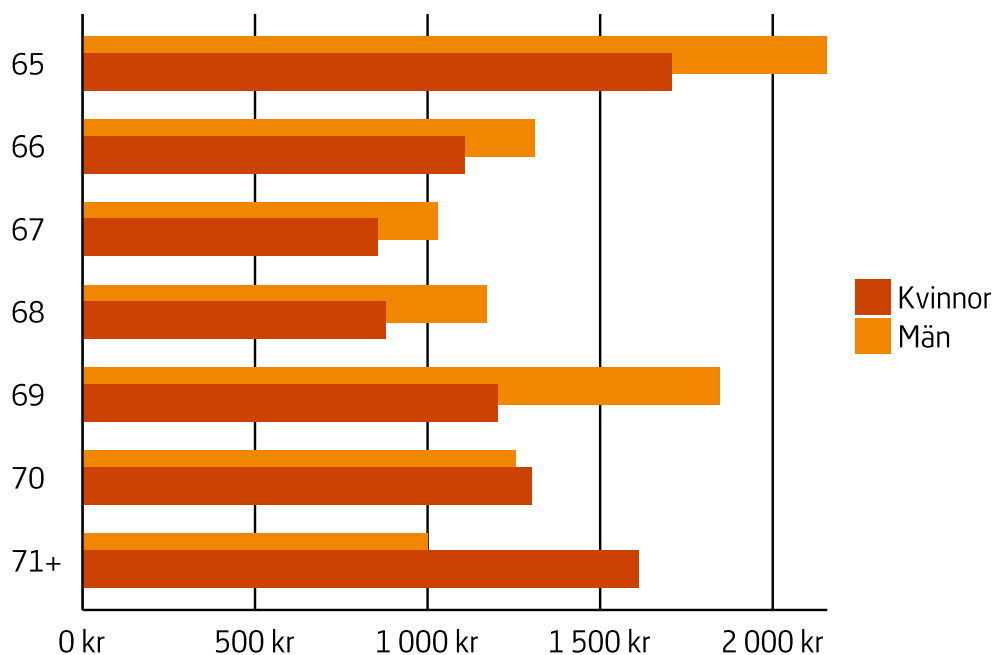
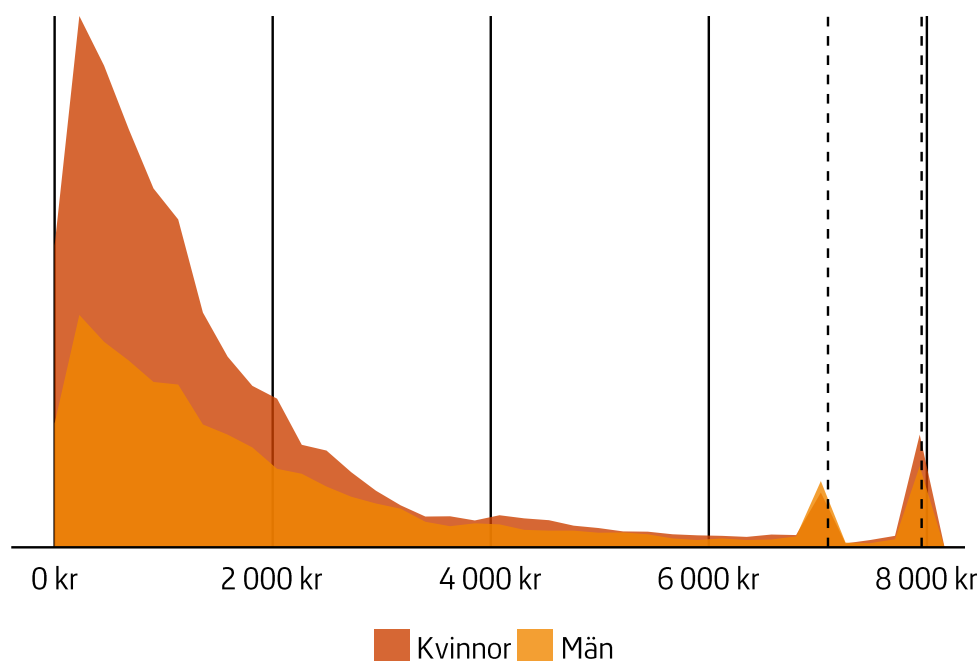

Diagram 3.9 tydliggör bilden av att de flesta av dem som fick garantipension har fått relativt små belopp och att det därför var relativt få nya pensionärer som hade garantipensionen som huvudsaklig inkomstkälla under 2017. Av de 22 756 personer som fick garantipension beviljad 2017 var det cirka tre procent som fick maxbeloppet för ensamstående, det vill säga 7 952 kronor eller 2,13 prisbasbelopp, medan det var mindre än två procent som fick maxbeloppet för sammanboende, det vill säga 7 093 kronor eller 1,90 prisbasbelopp).

Diagram 3.9 Fördelning av månadsutbetalningar av garantipension till nyblivna pensionärer 2017, belopp i kronor.

Diagrammet visar fördelningen av storleken på månadsutbetalningar av garantipension uppdelad på kvinnor och män. Y-axeln representerar antal individer och x-axeln storleken på utbetalningen i kronor. De streckade vertikala linjerna visar maxbeloppen för garantipension för gifta och respektive ogifta personer.

Bostadstillägg, äldreförsörjningsstöd och efterlevandepension

Den som har fyllt 65 år och har låg eller ingen allmän pension, inklusive garantipension, kan bidrag i form av bostadstillägg eller äldreförsörjningsstöd¹². Under 2017 kunde ensamstående pensionärer få som mest 5 090 kronor per månad i bostadstillägg medan högsta motsvarande belopp för sammanboende pensionär var cirka 2 545 kronor.¹³

Personer yngre än 65 år och som har en nära anhörig som avlidit kan få ekonomiskt stöd i form av efterlevandepension. Förmånen är ett så kallat omställningsstöd och ges under 12 månader.¹⁴ I statistiken över efterlevandepension ingår även den så kallade änkepensionen som enbart är riktad till gift kvinna vars make har dött. Lagen om änkepension avskaffades i princip från och med 1990, vilket innebär att en kvinna kan ha rätt till änkepension om hon har varit gift med sin nu avlidne make före lagen ändrades.

Det är relativt få nyblivna pensionärer som får bostadstillägg m.m.

Drygt 6 (6) procent av de nyblivna pensionärerna 2017 fick bostadstillägg, se tabell 3.2. I stort sett alla som får äldreförsörjningsstöd får också bostadstillägget. Det var vanligare att kvinnor fick något av stöden som visas i tabellen, men skillnaderna mellan könen är relativt små med undantag för efterlevandepension. I antal var det betydligt fler kvinnor som fick efterlevandepension i jämförelse med män. En förklaring till det är att förmånen änkepension ingår i våra beräkningar, och efterlevandepensionen är enbart riktad till kvinnor. En ytterligare förklaring är att änkepensionen är livslång medan omställningspensionen är tidsbegränsad. I regel är maken jämgammal eller yngre än sin make. Eftersom män har en högre dödlighet i alla åldrar så finns det fler änkor än änklings i varje åldersgrupp.

¹² För närmare information om förutsättningarna för äldreförsörjningsstöd, se www.forsakringskassan.se och www.pensionsmyndigheten.se.

¹³ För närmare information om förutsättningarna för bostadstillägg, se Pensionsmyndighetens hemsida www.pensionsmyndigheten.se.

¹⁴ För närmare information om förutsättningarna för efterlevandepension, se Pensionsmyndighetens hemsida www.pensionsmyndigheten.se.

Tabell 3.2 Antal (andel) nyblivna pensionärer som fick utbetalningar av bostadstillägg, äldreförsörjningsstöd och efterlevandepension 2017.

Förmån	Alla	Kvinnor	Män
Bostadstillägg	7 569 (6,4 %)	4 528 (7,7 %)	3 068 (5,2 %)
Äldreförsörjningsstöd	1 724 (1,5 %)	981 (1,7 %)	743 (1,3 %)
Efterlevandepension	1 216 (1,0 %)	1 143 (1,9 %)	73 (0,1 %)

Kvinnor och män fick ungefär lika i bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd

Det är relativt små skillnaderna mellan kvinnor och män i utbetalda belopp av förmånerna bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd, även om kvinnor fick drygt 100 kronor mer per månad än männen, se tabell 3.3. Män fick mer per månad i efterlevandepension jämfört med kvinnorna men notera att det rör sig om ett fåtal män och det i sin tur riskerar ge en hög variation i medelbelopp mellan olika år. Notera också att änkepension som ingår i efterlevandepension enbart ges till kvinnor och kan ges till kvinnor som är 65 år och äldre samt att förmånen inte är begränsad till tolv månader.

Tabell 3.3 Utbetalning per månad av bostadstillägg, äldreförsörjningsstöd och efterlevandepension till nya pensionärer 2017, medelvärde (median) i kronor.

Förmån	Alla	Kvinnor	Män
Bostadstillägg	2 727 (2 545)	2 768 (2 545)	2 665 (2 545)
Äldreförsörjningsstöd	1 714 (1 552)	1 766 (1 630)	1 646 (1 490)
Efterlevandepension	2 587 (1 947)	2 516 (1 966)	3 705 (908)

Den vanligaste pensioneringsmånaden

Pensionering är vanligare under första delen av året

Under 2017 var det vanligast pensioneringstillfället januari månad. Då fick cirka 12 (12) procent av de nyblivna pensionärerna sin första pensionsutbetalning, se tabell B4.9 i bilaga 4. Det var vanligare både bland kvinnor och män att påbörja pensionsuttaget under januari – september (kring 8 – 12 procent per månad) än under sen höst. December var den månad med minst andel nyblivna pensionärer, cirka 5,2 (5,5) procent. En förklaring till att det är relativt få som påbörjade pensionsuttag i december kan vara dels att man ser årsskiftet som en markör och dels att man avslutar sitt arbete med att ta ut den resterande semestern över jul och fram till årsskiftet.

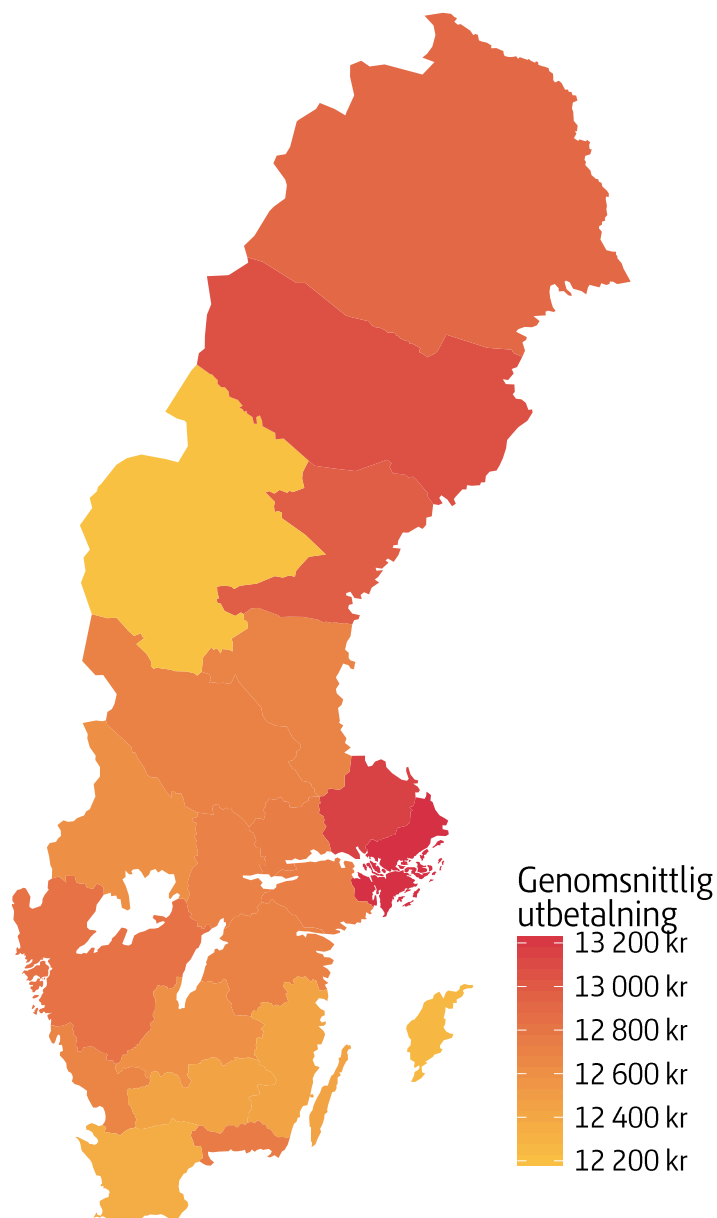
Det är små skillnader mellan könen när det gäller val av första utbetalningsmånad. En något större andel kvinnor än män påbörjade pensionsuttaget under sommarmånaderna, medan det omvända gäller för övriga månader.

Geografiska skillnader

Liten skillnad i pensionsinkomst mellan länen

Den genomsnittliga pensionsinkomsten bland nyblivna pensionärer skiljer sig relativt lite åt mellan länen i Sverige. Diagram 3.10 visar att medelvärdena varierar mellan cirka 12 200 kronor och cirka 13 200 kronor per månad. Medianvärdet ligger nära medelvärdet och visar på små variationer även inom länen, se tabell B4.10 i bilaga 4. Tabellen visar också att störst antal nyblivna pensionärer finns i de län som hade störst befolkning och den största gruppen fanns i Stockholms län och uppgick till 21 300 (22 400) personer. Samtidigt hade Stockholms län den högsta genomsnittspensionen i landet på cirka 13 200 (12 800) kronor per månad, tätt efterföljt av Uppsala län, av Västerbottens län och av Västernorrlands län. Gotlands län hade både det lägsta antalet nyblivna pensionärer, 870 (890) personer, och Jämtlands län hade den lägsta snittpensionen på 12 200 (12 000) kronor per månad.

Diagram 3.10 Genomsnittlig utbetald allmän pension till nyblivna pensionärer 2017, per län.

Figuren visar med en färgkodning hur storleken på den genomsnittliga utbetalningen av allmän pension skiljer sig åt mellan olika län. Skalan går från lägre belopp i ljusare toner mot högre belopp i mörkare nyanser.

4. Partiellt uttag av pension

Statistiken i detta avsnitt fokuserar på den grupp av individer som under 2017 började göra partiellt uttag av antingen inkomst-/tilläggspension eller premiepension, alternativt gjorde partiellt uttag av båda förmånerna. I gruppen ingår även de som enbart tog ut en av förmånerna och uttaget kan vara helt eller delvis (de individer som tagit ut helt månadsbelopp av både inkomst-/tilläggspension och premiepension ingår alltså inte i statistiken). Gruppen presenteras i det här avsnittet som en andel av alla individer som började göra uttag av allmän pension under året.

Partiella uttag av pension kan göras från 61 års ålder. Garantipension kan tas ut från 65 års ålder under förutsättningen att individen tar ut helt månadsbelopp av inkomst- tilläggspensionen.¹⁵

Det är relativt få individer i pensionärskollektivet som helhet som tar ut partiell pension.

Uttagsålder

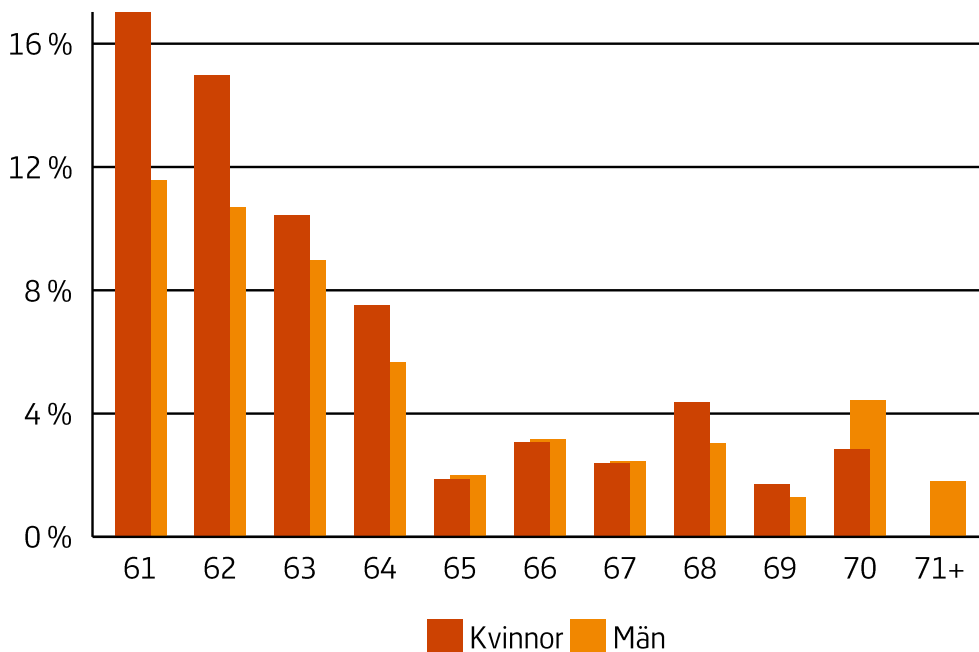
61 år är den vanligaste åldern att påbörja partiellt uttag

Cirka 27 (27) procent av dem som påbörjade partiellt uttag av pension under 2017 var 61 år, se tabell B5.1 i bilaga 5, och andelen sjunker med stigande ålder till 14 procent vid 64 års ålder. Vid 65 års ålder är andelen 16 procent och därefter sjunker andelen avsevärt. Vid 66 års ålder är andelen 2 (3) procent och i de högre åldrarna är andelen sammanlagt cirka en procent.

Diagram 4.1 visar andelen pensionärer som påbörjade partiellt uttag av pension jämfört med alla som började ta ut pension under året. Det framgår att kvinnor och män har likartat uttagsbeteende även om det finns vissa nivåskillnader. Det är en större andel kvinnor som påbörjade uttag av partiell pension i åldrarna 61– 64 år medan skillnaderna mellan könen i de äldre åldersgrupperna är marginella.

¹⁵ Individen kan ändra uttagsgrad och kan även pausa pensionsuttagen men för att få garantipension måste individen ta ut hela månadsbeloppet för inkomst-/tilläggspension och premiepension. Det finns särskilda beräkningsregler inför beviljandet av garantipension som tar hänsyn till eventuella tidigare partiella uttag syftar till att inte gynna dem som tidigare gjort delvisa uttag.

Diagram 4.1 Andel nyblivna pensionärer i respektive åldersgrupp som påbörjade partiellt uttag av pension 2017.

Uttagsgrader och pensionsbelopp

Helt, partiellt eller inget uttag av inkomst-/tilläggs pension

50 procent är den vanligaste partiella uttagsnivån

Det var cirka 4 (4) procent som tog ut partiell inkomst-/tilläggs pension under 2017, se tabell 4. Närmare 36 (35) procent av dessa individer tog ut 50 procent av det månatliga pensionsbeloppet. Storleken på de genomsnittliga utbetalda beloppen är proportionellt lägre bland de tre lägre uttagsgraderna (< 100 procent). Med andra ord är exempelvis utbetalningar med en fjärdedels månadsbelopp cirka hälften så stora som utbetalningar för ett halvt månadsbelopp och cirka en tredjedel så stora som utbetalningar för ett tre fjärdedels månadsbelopp, se tabell 4.1 nedan. Medelbeloppet bland dem som tar ut helt månadsbelopp är däremot proportionellt sett lägre jämfört med pensionärerna med lägre uttagsgrader.

Som framgår av tabell 4.2 längre ned så var det närmare 11 (12) procent som enbart tog ut hel eller partiell inkomst-/tilläggs pension. Gruppen utgörs av personer som valt bort premiepensionen, eller av misstag inte har tagit ut den, men också av personer som inte hade någon premiepensionsbehållning.

Tabell 4.1 Antal (andel) personer som påbörjade uttag av inkomst-/tilläggspension och det genomsnittliga (medianen) utbetalda beloppet per månad av inkomst-/tilläggspension i kronor, 2017.

Uttagsgrad	Antal (andel)	Medelbelopp i kronor (median)
Helt månadsbelopp	110 629 (94,1 %)	11 013 (11 183)
Tre fjärdedels månadsbelopp	866 (0,7 %)	9 143 (9 024)
Halvt månadsbelopp	2 519 (2,1 %)	6 017 (5 919)
En fjärdedels månadsbelopp	1 422 (1,2 %)	3 002 (2 952)
Ingen inkomst-/tilläggspension Enbart uttag av premiepension	2 123 (1,8 %)	-
Samtliga	117 559 (100 %)	10 791 (10 981)

Helt, partiellt eller inget uttag av premiepension

Fåtal nyblivna pensionärer gör partiella uttag av premiepension

Knappt en procent av dem som påbörjade uttag av premiepension tar ut partiell premiepension. En förklaring till att så få gjorde partiellt uttag av premiepensionen är att för de generationer som kan påbörja uttag av premiepension är pensionssystemet fortfarande under infasning. För dessa personer innebär infasningen att de dels har haft en kort intjänandetid för premiepensionen och dels att det är en reducerad andel av de 2,5 procent i pensionsavgift som sätts av till deras premiepensionskonto. Sammantaget ger detta ett lågt månatligt premiepensionsbelopp i absoluta tal. Det kan vara så att ett partiellt uttag av premiepensionen ger för lite i pensionsinkomst.

Som framgår av tabell 4.1 ovan så är det två procent som påbörjade uttag av enbart premiepension. Längre fram i rapporten visar vi att det var vanligare i storstadsregionerna att påbörja uttag av enbart premiepension.

Det är marginella skillnader mellan andel kvinnor och andel män i respektive uttagsgrader.

Tabell 4.2 Antal (andel i procent) personer som påbörjade uttag av premiepension och det genomsnittliga (medianen) utbetalda beloppet per månad av premiepension i kronor, 2017.

Uttagsgrad	Antal (andel)	Medelbelopp i kronor (median)
Helt månadsbelopp	99 918 (85,0 %)	1 071 (1 055)
Tre fjärdedels månadsbelopp	583 (0,5 %)	934 (906)
Halvt månadsbelopp	1 931 (1,6 %)	607 (596)
En fjärdedels månadsbelopp	2 534 (2,2 %)	351 (339)
Ingen premiepension Enbart uttag av inkomst-/tilläggspension	12 593 (10,7 %)	-
Samtliga	117 559 (100 %)	1 045 (1 030)

Tabellen utgår från uppgifter om uttagsgrad av premiepension för samma månad eller näst följande månad som pensionären började ta ut hela månadsbeloppet för allmän pension exklusive premiepension.

Första uttagsmånad

Januari är den vanligaste månaden att påbörja partiellt uttag

Januari var den vanligaste månaden på året att få sin första pensionsutbetalning bland dem som påbörjade partiellt uttag av pension under 2017, cirka 12 procent av kvinnorna och 13 procent av männen, se tabell B5.2 i bilaga 5. De flesta påbörjade uttaget under januari – september medan cirka fem procent fick sin första utbetalning i december.

Geografiska skillnader

Stockholms län har störst andel som påbörjar uttag av partiell pension

Andelen som påbörjade uttag av partiell pension varierar dels mellan länen och dels mellan pensionsförmånerna, se tabell B5.3 i bilaga 5. Lägst andel finns i Södermanlands län och Skåne län med cirka fyra procent. Störst andel finns i Stockholms län som uppgick till cirka 10 (11) procent. Närmast efter i andel är Gotlands län med cirka 7 (7) procent.

Den relativt höga andelen som påbörjade partiellt pensionsuttag i Stockholms län förklaras av att det i länet är cirka sju procent som påbörjade uttag av enbart premiepension. En förklaring till att Stockholm utmärker sig när det gäller premiepensionen kan vara att uttag av allmän pension, oavsett uttagsgrad, ger rätt till pensionärsrabatter samtidigt som det sannolikt finns ett större utbud av varor och tjänster i huvudstaden som omfattas av pensionärsrabatter (relativt utbyggd lokaltrafik, fler museer och fler andra kulturella aktiviteter) än i andra delar av landet. För de flesta individer, av dem som hade möjlighet att påbörja uttag av premiepension under 2017, var

förmånsbeloppen låga och därför kan fördelarna i form av rabatter överstiga nackdelarna i form av en lägre framtida pensionsinkomst.

Det är relativt få som påbörjade uttag av enbart inkomst-/tilläggspension, som högst två (en) procent i de olika länen. Andelen som under året påbörjade partiellt uttag av både inkomst-/tilläggspension och premiepension är något högre och varierar mellan cirka två procent (i Södermanlands län) och cirka 4 procent (i Blekinge län, Dalarnas län och Halland län).

Bilaga 1 Data

Datakälla

Pensionsmyndighetens datalager PEDAL.

Population och urval

Statistiken i rapporten utgår från Pensionsmyndighetens uppgifter om utbetalningar. De individer som ingår i denna rapport har alltså påbörjat uttag av allmän pension (inkomst-/tilläggspension, premiepension och garantipension) under 2017. Individer som har ansökt om pension eller fått den beviljad men inte fått pensionen utbetalad under 2017 ingår inte i statistiken. Statistiken över belopp som redovisas i kapitlet *Pensionärer som tar ut hela pensionen* avser utbetalningar i december 2017, oberoende av när under året som individen har påbörjat uttaget av pensionen. Individer som börjat få utbetalningar av allmän pension under året men som inte fick någon utbetalning i december exkluderas från beloppsuppgifter. Statistik över belopp som redovisas i kapitlet *Partiella uttag av pension* utgår från den första månadsutbetalningen som gjordes till individen.

Populationen som behandlas i kapitlet *Pensionärer som tar ut hela pensionen* definierades utifrån villkoret att personen skulle ha fått en utbetalning med hela månadsbeloppet av inkomstpension, tilläggspension eller garantipension under år 2017, men inte fått någon sådan utbetalning med hela månadsbeloppet under det föregående året. Urvalet gjordes utifrån de uppgifter som finns i Pensionsmyndighetens datalager. Personer för vilka det inte fanns uppgifter om kön eller födelseår i Pensionsmyndighetens datalager har exkluderats från materialet som behandlas i rapporten.

Populationen som behandlas i kapitlet *Partiella uttag av pension* definieras utifrån villkoret att personen ska ha fått en utbetalning av någon del av allmän pension under 2017 men inte fått det under föregående år. Från denna population hämtas delmängden personer som valt att göra uttag av någon del av allmän pension med en lägre andel än hela månadsbeloppet, det vill säga partiellt uttag.

Som nämns ovan baseras uppgifterna i rapporten på de individer som får en pensionsutbetalning. Individen kan alltså vara bosatt utomlands och uppbära inkomst-/tilläggspension och premiepension från Sverige. De medelvärden som beräknas i rapporten är baserade på de individer som får en förmån utbetald och inte på hela gruppen, det vill säga att medelvärdet för premiepensionen baseras enbart på de individer som får utbetald premiepension. Notera att i andra av Pensionsmyndighetens rapporter kan medelvärdet baseras på en annan population, till exempel på dem som enbart bor i Sverige eller har ett minsta antal intjänandeår i Sverige. Det innebär att medelvärdet för samma förmån och år inte är helt jämförbara mellan Pensionsmyndighetens olika publikationer.

Särskilt om tidsseriedata

I rapportens första kapitel benämnt Utvecklingen 2004–2017 redovisas uppgifter över utvecklingen av antalet nya pensionärer per år. Definitionen av nyblivna pensionärer och statistik över belopp görs utifrån samma definition som i kapitlet *Pensionärer som tar ut hela pensionen*. Exempel: En nybliven pensionär år 2006 har fått en utbetalning av hela månadsbeloppet av inkomstpension/tilläggs pension och eventuell garantipension under året, men har inte fått någon sådan utbetalning under föregående år. Se ovan rubrik för en närmare genomgång.

Uppgifter som presenterar andel nyblivna pensionärer i en given åldersgrupp i befolkningen baseras på skattning. Antalet nyblivna pensionärer i en given åldersgrupp som i slutet av året också var registrerade som folkbokförda i Sverige och hade en svensk adress relateras till SCB:s preliminära befolkningsstatistik för den 1 november. Exempel: Antalet personer som pensionerade sig vid 65 års ålder under 2006 (och som var bosatta i Sverige i slutet av året) beräknas som andel av befolkningen i Sverige som var 65 år gamla den 1 november 2006.

Uppgifter över real utveckling av månadsutbetalningar till nyblivna pensionärer beräknades utifrån konsumentprisindex fastställda årsmedeltal som tas fram av SCB.

Särskilt om premiepension

Det vanligaste sättet för pensionärer att påbörja sin pension är att ta ut hela beloppet av både sin premiepension och övrig allmän pension vid samma månad. På grund av regelmässiga och praktiska skäl kan premiepensionen utbetalas först månaden efter ansökan inkommit. Övriga delar av allmän pension kan dock betalas ut från och med samma månad som ansökan inkommit. Detta medför att personer som ansökt om att gå i pension med samtliga delar av allmän pension under samma månad kan få första utbetalningen av premiepension under nästa månad.

För att redovisa en mer ändamålsenligt korrekt statistik så redovisas uppgifter över uttag och uttagsgrad (andelen av månadsbeloppet) för premiepension på följande sätt. Om personen börjat ta ut allmän pension under en given månad redovisas uppgifterna gällande premiepension för samma månad. I de fall då uppgifter över premiepension för den månaden saknas så används uppgifterna från nästföljande månad. Om det saknas uppgifter om utbetalning av premiepension för både första och följande månad så behandlas personen som att de inte gjort något uttag av premiepension i samband med pensioneringen.

Bilaga 2 Om bostadstillägg, äldreförsörjningsstöd och efterlevandepension

Bostadstillägg till pensionärer är ett tillägg för boendekostnader som kan ges ut till pensionärer som antingen tar ut hela månadsbeloppet för allmän pension inklusive premiepension och är 65 år, eller har pension eller invaliditetsförmån från ett annat EES-land, eller får änkepension.

Bostadstillägget är en behovsprövad förmån som beaktar hushållets – inte enbart den enskilde pensionärens – inkomster, förmögenhet och bostadskostnad. Bostadstillägget uppgår under 2017 till högst 5 090 kronor per månad för ensamstående och 2 545 kronor per månad för gifta.

Äldreförsörjningsstöd är ett bidragsstöd för personer som får låg eller ingen pension. För att beviljas äldreförsörjningsstöd måste man ha fyllt 65 år och vara bosatt i Sverige. Förmånen ska täcka en skälig levnadsnivå och eventuella kostnader för boende. Storleken på beloppet påverkas av om personen är ensamstående eller ej och av eventuella andra inkomster som personen har. Äldreförsörjningsstödet sänks med storleken på eventuellt beviljat bostadstillägg.

Personer som har en nära anhörig som dött kan få efterlevandepension.

Vuxna personer kan ha rätt till omställningspension om de inte fyllt 65 år och deras make, maka eller registrerade partner har dött.

Omställningspension ges ut i tolv månader men kan övergå i förlängd omställningspension om den efterlevande har vårdnaden om ett barn.

Omställningspension ges inte ut till efterlevande som är 65 år eller äldre.

Kvinnor som var gifta med sin nu avlidne make innan årsskiftet 1989/1990 kan få änkepension. Änkepensionen kan ges ut även efter det att kvinnan har fyllt 65 år. Änkepensionen är till skillnad från omställningspensionen inte tidsbegränsad.

Bilaga 3

Diagram B3.1: Andelen nyblivna pensionärer i befolkningsgrupperna 61-64 år, 2014 – 2017.

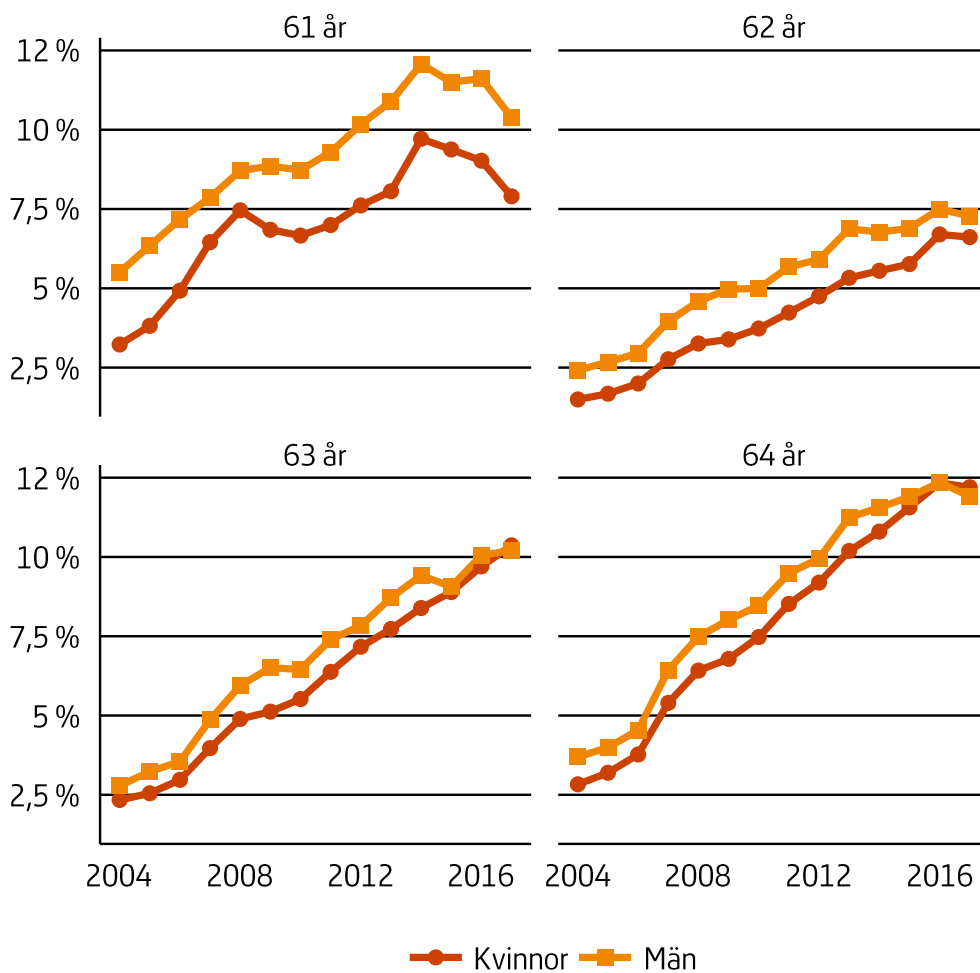
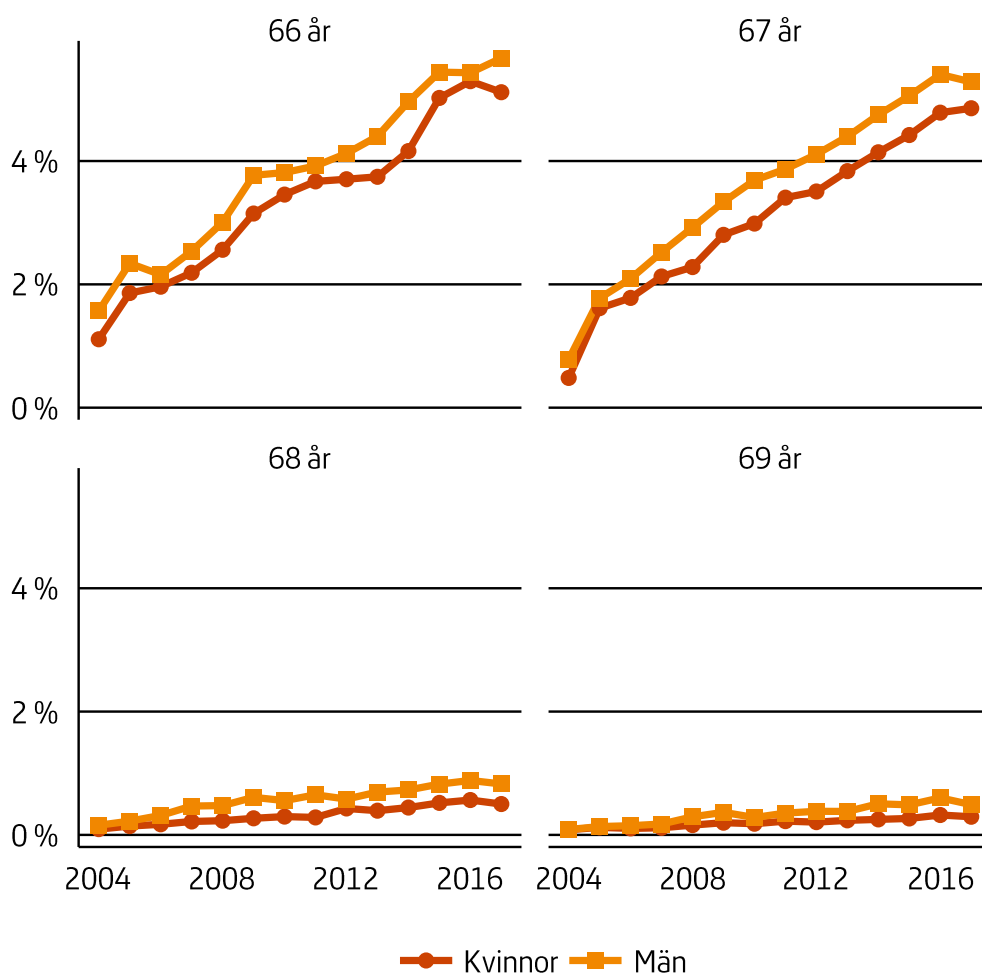

Diagram B3.2 Andelen nyblivna pensionärer i befolkningsgrupperna 66-69 år, 2014 – 2017.

Tabell B3.1 Genomsnittlig utbetald inkomst-, tilläggs- och premiepension i december varje år för respektive års nyblivna pensionärer, nominella belopp i kronor.

År	Alla	Kvinnor	Män
2004	10 037	8 723	11 366
2005	9 702	8 526	10 829
2006	10 139	8 941	11 311
2007	10 464	9 272	11 622
2008	10 860	9 608	12 102
2009	11 421	10 108	12 703
2010	10 767	9 699	11 816
2011	10 621	9 628	11 592
2012	11 063	10 075	12 047
2013	11 373	10 387	12 348
2014	11 197	10 272	12 110
2015	11 430	10 513	12 350
2016	11 681	10 773	12 586
2017	12 137	11 232	13 044

Tabell B3.2 Genomsnittlig utbetald inkomst-, tilläggs- och premiepension i december varje år för respektive års nyblivna pensionärer, belopp i 2017 års priser.

År	Alla	Kvinnor	Män
2004	11 579	10 063	13 112
2005	11 145	9 794	12 440
2006	11 491	10 132	12 819
2007	11 603	10 281	12 886
2008	11 637	10 295	12 967
2009	12 277	10 866	13 654
2010	11 429	10 296	12 542
2011	10 985	9 958	11 990
2012	11 342	10 328	12 350
2013	11 665	10 653	12 664
2014	11 505	10 555	12 443
2015	11 749	10 807	12 695
2016	11 891	10 966	12 812
2017	12 137	11 232	13 044

Bilaga 4 Pensionärer som tar ut hela pensionen

4.1 Antal nyblivna pensionärer

Tabell B4.1 Antal (andel) nyblivna pensionärer 2017.

Ålder	Alla	Kvinnor	Män
61	11 115 (9,4 %)	4 750 (8,1 %)	6 365 (11,0 %)
62	8 281 (7,0 %)	3 892 (6,6 %)	4 389 (7,4 %)
63	12 437 (10,5 %)	6 146 (10,4 %)	6 291 (10,6 %)
64	13 914 (11,8 %)	7 031 (11,9 %)	6 883 (11,7 %)
65	56 867 (48,1 %)	30 080 (51,0 %)	26 787 (45,3 %)
66	6 395 (5,4 %)	3 013 (5,1 %)	3 382 (5,7 %)
67	6 122 (5,2 %)	2 935 (5,0 %)	3 187 (5,4 %)
68	979 (0,8 %)	374 (0,6 %)	605 (1,0 %)
69	582 (0,5 %)	215 (0,4 %)	367 (0,6 %)
70	603 (0,5 %)	228 (0,4 %)	375 (0,6 %)
71+	713 (0,6 %)	271 (0,5 %)	442 (0,7 %)
Samtliga	118 008 (100 %)	58 935 (100 %)	59 073 (100 %)

4.2 Belopp för allmän pension

Tabell B4.2 Utbetald allmän pension per månad till nya pensionärer i december 2017, medelvärde (median) i kronor.

Ålder	Alla	Kvinnor	Män
61	9 957 (10 224)	8 972 (9 247)	10 691 (11 290)
62	11 194 (11 598)	10 192 (10 379)	12 086 (12 974)
63	11 383 (11 972)	10 453 (10 807)	12 294 (13 596)
64	12 922 (13 202)	11 707 (11 839)	14 166 (14 845)
65	11 902 (12 180)	11 081 (11 347)	12 828 (13 862)
66	14 586 (15 764)	13 796 (14 593)	15 293 (17 094)
67	15 754 (17 034)	14 924 (15 974)	16 521 (18 154)
68	14 874 (17 771)	13 948 (16 459)	15 453 (19 105)
69	15 400 (18 467)	14 608 (16 609)	15 864 (19 072)
70	16 890 (19 593)	16 236 (18 404)	17 289 (20 547)
71+	10 039 (3 412)	8 406 (2 239)	11 025 (4 409)
Samtliga	12 137 (12 382)	11 232 (11 337)	13 044 (13 872)

I beloppen för allmän pension ingår inkomstpension, tilläggspension, premiepension och garantipension.

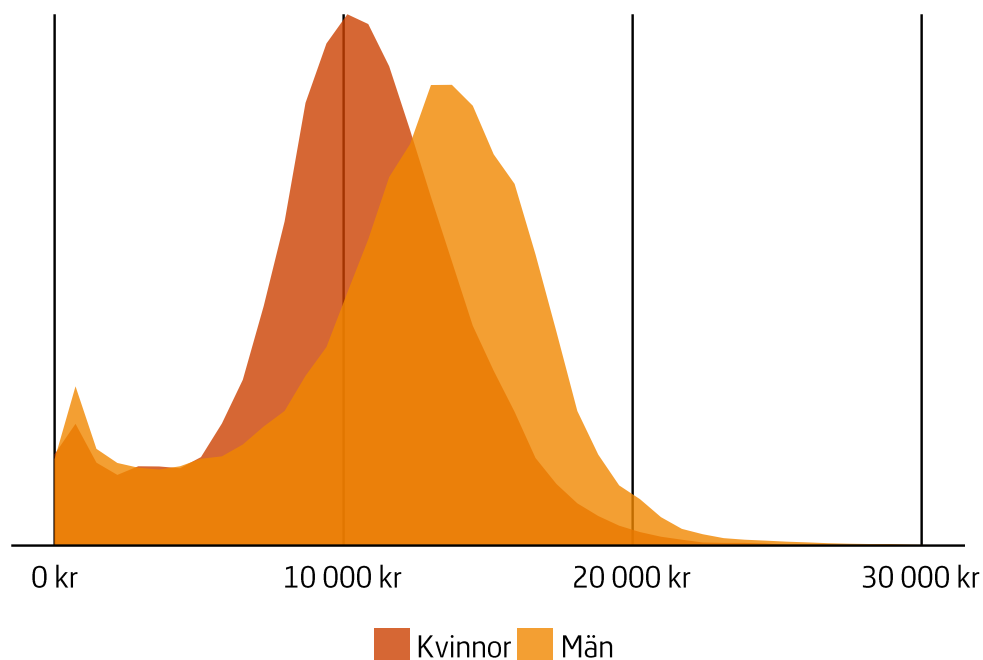
4.3 Belopp för inkomst-/tilläggspension

Tabell B4.3 Utbetald inkomst- och tilläggspension per månad till nyblivna pensionärer 2017, medelvärde (median) i kronor.

Ålder	Alla	Kvinnor	Män
61	9 010 (9 275)	8 122 (8 420)	9 670 (10 256)
62	10 115 (10 488)	9 190 (9 389)	10 940 (11 760)
63	10 354 (10 914)	9 483 (9 855)	11 211 (12 414)
64	11 755 (12 079)	10 592 (10 828)	12 943 (13 636)
65	10 694 (11 393)	9 865 (10 480)	11 617 (12 956)
66	13 591 (14 692)	12 862 (13 554)	14 234 (15 876)
67	14 736 (15 913)	13 960 (14 908)	15 445 (16 985)
68	14 087 (16 901)	13 287 (15 747)	14 578 (18 008)
69	14 738 (17 652)	14 229 (16 191)	15 025 (18 540)
70	16 477 (18 890)	16 030 (17 842)	16 741 (20 129)
71+	10 439 (4 419)	9 095 (2 352)	11 146 (5 004)
Samtliga	11 027 (11 425)	10 141 (10 386)	11 907 (12 787)

4.4 Fördelning av utbetalningar av inkomst- och tilläggspension

Diagram B4.4 Fördelning av månadsutbetalningar av inkomst- och tilläggspension till nyblivna pensionärer 2017.

Figuren visar fördelningen av storleken på månadsutbetalningar av garantipension uppdelat på kvinnor och män. Y-axeln representerar antalet individer och x-axeln anger storleken på utbetalningen.

4.5 Antal med premiepension

Tabell B4.5 Antal (andel) nyblivna pensionärer i åldersgruppen som tar ut premiepension under 2017.

Åldersgrupper	Alla	Kvinnor	Män
61	9 810 (88 %)	4 134 (87 %)	5 676 (89 %)
62	7 571 (91 %)	3 596 (92 %)	3 975 (91 %)
63	10 999 (88 %)	5 550 (90 %)	5 449 (87 %)
64	13 157 (95 %)	6 671 (95 %)	6 486 (94 %)
65	51 432 (90 %)	27 161 (90 %)	24 271 (91 %)
66	5 758 (90 %)	2 720 (90 %)	3 038 (90 %)
67	5 603 (92 %)	2 687 (92 %)	2 916 (91 %)
68	768 (78 %)	287 (77 %)	481 (80 %)
69	455 (78 %)	166 (77 %)	289 (79 %)
70	494 (82 %)	189 (83 %)	305 (81 %)
71+	346 (49 %)	119 (44 %)	227 (51 %)
Samtliga	106 393 (90 %)	53 280 (90 %)	53 113 (90 %)

4.6 Belopp för premiepension

Tabell B4 Utbetald premiepension per månad till nyblivna pensionärer 2017, medelvärde (median) i kronor.

Ålder	Alla	Kvinnor	Män
61	1 080 (1 049)	988 (950)	1 146 (1 131)
62	1 185 (1 148)	1 087 (1 049)	1 274 (1 270)
63	1 167 (1 132)	1 079 (1 039)	1 256 (1 253)
64	1 142 (1 113)	1 059 (1 024)	1 228 (1 219)
65	997 (984)	939 (922)	1 063 (1 071)
66	1 150 (1 145)	1 119 (1 102)	1 178 (1 181)
67	1 162 (1 156)	1 136 (1 128)	1 185 (1 188)
68	1 084 (1 110)	1 083 (1 113)	1 085 (1 107)
69	1 016 (1 028)	1 026 (1 042)	1 010 (1 025)
70	941 (929)	953 (935)	933 (929)
71+	730 (701)	756 (718)	716 (661)
Samtliga	1 070 (1 054)	1 002 (978)	1 139 (1 142)

Beloppen i tabellen är baserad på de individer som får premiepension

4.7 Övergång från partiellt till helt uttag

Tabell B4.8 Antal (andel) nyblivna pensionärer i respektive åldersgrupp (som påbörjade helt uttag av allmän pension 2017) som tidigare tagit ut partiell pension.

Åldrar	Alla	Kvinnor	Män
61	103 (0,9 %)	47 (1,0 %)	56 (0,9 %)
62	298 (3,6 %)	150 (3,9 %)	148 (3,4 %)
63	475 (3,8 %)	269 (4,4 %)	206 (3,3 %)
64	851 (6,1 %)	459 (6,5 %)	392 (5,7 %)
65	3 098 (5,4 %)	1 765 (5,9 %)	1 333 (5,0 %)
66	811 (12,7 %)	445 (14,8 %)	366 (10,8 %)
67	711 (11,6 %)	409 (13,9 %)	302 (9,5 %)
68	143 (14,6 %)	62 (16,6 %)	81 (13,4 %)
69	91 (15,6 %)	41 (19,1 %)	50 (13,6 %)
70	119 (19,7 %)	51 (22,4 %)	68 (18,1 %)
71+	79 (11,1 %)	25 (9,2 %)	54 (12,2 %)
Samtliga	6 779 (5,7 %)	3 723 (6,3 %)	3 056 (5,2 %)

Delvisa uttag har gjorts under 2016 eller tidigare under 2017. Beloppen i tabellen avser inkomst-, tilläggs-, premie- och garantipension.

4.8 Belopp för garantipension

Tabell B4.9 Utbetalld garantipension per månad till nya pensionärer 2017, medelvärde (median) i kronor.

Ålder	Alla	Kvinnor	Män
65	1 864 (1 136)	1 709 (1 041)	2 158 (1 352)
66	1 187 (650)	1 109 (584)	1 310 (782)
67	921 (576)	857 (515)	1 029 (697)
68	1 015 (532)	879 (532)	1 173 (701)
69	1 536 (1 095)	1 202 (937)	1 848 (1 219)
70	1 281 (1 062)	1 303 (1 028)	1 256 (1 062)
71+	1 310 (756)	1 614 (1 041)	1 001 (501)
Samtliga	1 752 (1 062)	1 608 (970)	2 020 (1 250)

Beloppen i tabellen baseras på de individer som får utbetalld garantipension.

4.9 Första uttagsmånad

Tabell B4.10 Antal (andel) nyblivna pensionärer den månad de fick sin första pensionsutbetalning, 2017.

Månad	Alla	Kvinnor	Män
Januari	14 143 (12,0 %)	6 809 (11,6 %)	7 334 (12,4 %)
Februari	10 803 (9,2 %)	5 290 (9,0 %)	5 513 (9,3 %)
Mars	9 438 (8,0 %)	4 602 (7,8 %)	4 836 (8,2 %)
April	10 046 (8,5 %)	4 878 (8,3 %)	5 168 (8,7 %)
Maj	10 016 (8,5 %)	4 979 (8,4 %)	5 037 (8,5 %)
Juni	10 591 (9,0 %)	5 333 (9,0 %)	5 258 (8,9 %)
Juli	10 603 (9,0 %)	5 448 (9,2 %)	5 155 (8,7 %)
Augusti	10 769 (9,1 %)	5 607 (9,5 %)	5 162 (8,7 %)
September	10 131 (8,6 %)	5 311 (9,0 %)	4 820 (8,2 %)
Oktober	8 517 (7,2 %)	4 203 (7,1 %)	4 314 (7,3 %)
November	6 745 (5,7 %)	3 400 (5,8 %)	3 345 (5,7 %)
December	6 206 (5,3 %)	3 075 (5,2 %)	3 131 (5,3 %)
Samtliga	118 008 (100 %)	58 935 (100 %)	59 073 (100 %)

Antalet individer i tabellen avser dem som får pensionsutbetalning med hela månadsbeloppet av inkomstpension och tilläggspension samt dem som får utbetald garantipension.

4.10 Geografisk fördelning

Tabell B4.11 Antal nyblivna pensionärer samt medelvärde och median (i kronor) av utbetald allmän pension i december 2017.

Län	Antal	Genomsnitt	Median
Stockholms län	21 252	13 238	13 430
Uppsala län	3 821	13 146	13 120
Södermanlands län	3 407	12 730	12 618
Östergötlands län	4 934	12 697	12 511
Jönköpings län	3 910	12 586	12 537
Kronobergs län	2 220	12 433	12 387
Kalmar län	3 094	12 432	12 421
Gotlands län	868	12 257	12 074
Blekinge län	1 906	12 757	12 685
Skåne län	13 992	12 363	12 310
Hallands län	3 656	12 676	12 606
Västra Götalands län	17 919	12 821	12 754
Värmlands län	3 558	12 591	12 425
Örebro län	3 399	12 705	12 772
Västmanlands län	3 109	12 742	12 795
Dalarnas län	3 580	12 701	12 424
Gävleborgs län	3 585	12 687	12 558
Västernorrlands län	3 279	12 970	12 831
Jämtlands län	1 623	12 185	12 029
Västerbottens län	3 315	13 054	12 905
Norrbottnens län	3 429	12 892	12 752
Okänt/utrikes	8 152	3 334	1 821
Samtliga	118 008	12 137	12 382

Pensionärer i gruppen okänt/utrikes är inte folkbokförda i Sverige eller saknar svensk adress. Notera att definitionen skiljer sig något från föregående upplaga Nyblivna pensionärer 2016.

Bilaga 5 Partiellt uttag av pension

5.1 Uttagsålder

Tabell B5.1 Antal (andel) kvinnor och män som påbörjade partiellt uttag av inkomstgrundad pension 2017.

Ålder	Alla	Kvinnor	Män
61	1 801 (27,3 %)	972 (27,4 %)	829 (27,2 %)
62	1 167 (17,7 %)	660 (18,6 %)	507 (16,6 %)
63	1 284 (19,5 %)	684 (19,3 %)	600 (19,7 %)
64	923 (14,0 %)	534 (15,0 %)	389 (12,7 %)
65	1 050 (15,9 %)	536 (15,1 %)	514 (16,8 %)
66	179 (2,7 %)	81 (2,3 %)	98 (3,2 %)
67	133 (2,0 %)	61 (1,7 %)	72 (2,4 %)
68	30 (0,5 %)	14 (0,4 %)	16 (0,5 %)
69	7 (0,1 %)	5 (0,1 %)	4 (0,1 %)
70	19 (0,3 %)	5 (0,1 %)	14 (0,5 %)
71+	7 (0,1 %)	0 (0 %)	7 (0,2 %)
Samtliga	6 810 (100 %)	3 668 (100 %)	3 142 (100 %)

5.2 Första uttagsmånad för partiell pension

Tabell B5.2 Antal (andel) kvinnor och män den månad de fick sin första partiella pensionsutbetalning 2017.¹⁶

Månad	Alla	Kvinnor	Män
Januari	830 (12,6 %)	421 (11,9 %)	409 (13,4 %)
Februari	644 (9,8 %)	352 (9,9 %)	292 (9,6 %)
Mars	518 (7,8 %)	255 (7,2 %)	263 (8,6 %)
April	568 (8,6 %)	299 (8,4 %)	269 (8,8 %)
Maj	512 (7,8 %)	249 (7,0 %)	263 (8,6 %)
Juni	519 (7,9 %)	277 (7,8 %)	242 (7,9 %)
Juli	438 (6,6 %)	238 (6,7 %)	200 (6,6 %)
Augusti	541 (8,2 %)	286 (8,1 %)	255 (8,4 %)
September	741 (11,2 %)	430 (12,1 %)	311 (10,2 %)
Oktober	516 (7,8 %)	298 (8,4 %)	218 (7,1 %)
November	424 (6,4 %)	236 (6,6 %)	188 (6,2 %)
December	349 (5,3 %)	209 (5,9 %)	140 (4,6 %)
Samtliga	6 600 (100 %)	3 550 (100 %)	3 050 (100 %)

¹⁶ Avser pensionsutbetalning med hela månadsbeloppet av inkomstpension, tilläggspension och garantipension.

5.3 Geografiska skillnader i partiellt uttag

Tabell B5.3 Andel (i procent) av kvinnor och män som tagit ut partiell inkomstgrundad pension 2017.

Län	Partiellt uttag av både inkomst- och premie- pension	Partiellt uttag av enbart inkomst- pension	Partiellt uttag av enbart uttag, summa premiepension	Partiellt uttag, summa per län
Stockholms län	2,5 %	1,3 %	6,6 %	10,4 %
Uppsala län	2,7 %	1,3 %	1,2 %	5,2 %
Södermanlands län	2,1 %	1,5 %	0,6 %	4,1 %
Östergötlands län	2,7 %	1,3 %	0,4 %	4,4 %
Jönköpings län	2,7 %	1,8 %	0,4 %	4,9 %
Kronobergs län	3,4 %	1,9 %	0,4 %	5,8 %
Kalmar län	2,9 %	1,8 %	0,3 %	5,0 %
Gotlands län	3,4 %	1,9 %	1,4 %	6,7 %
Blekinge län	4,3 %	1,9 %	0,2 %	6,4 %
Skåne län	2,7 %	1,2 %	0,3 %	4,2 %
Hallands län	4,1 %	2,0 %	0,5 %	6,6 %
Västra Götalands län	3,0 %	1,3 %	0,4 %	4,6 %
Värmlands län	3,3 %	1,6 %	0,2 %	5,1 %
Örebro län	3,0 %	1,3 %	0,2 %	4,4 %
Västmanlands län	3,5 %	1,0 %	0,6 %	5,1 %
Dalarnas län	4,2 %	1,4 %	0,7 %	6,2 %
Gävleborgs län	3,7 %	1,4 %	0,7 %	5,8 %
Västernorrlands län	3,0 %	1,8 %	0,8 %	5,5 %
Jämtlands län	3,4 %	1,2 %	0,6 %	5,2 %
Västerbottens län	3,1 %	1,8 %	0,5 %	5,4 %
Norrbottnens län	3,2 %	1,6 %	0,3 %	5,2 %
Okänt	0,1 %	0,1 %	0,2 %	0,4 %
Samtliga	2,8 %	1,3 %	1,5 %	5,6 %

www.pensionsmyndigheten.se